

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: V. Holban)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Panov, I. Țurcan, L. Pruteanu)

DECIZIE

7 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Dumitru Mardari
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Virginia Burduja și Evgheni Morozaan, reprezentați de avocatul Petru Răileanu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Virginia Burduja și Evgheni Morozaan împotriva Ministerului Justiției și Ministerului Finanțelor, intervenient accesoriu Vasile Morozaan cu privire la repunerea în termenul de executare a deciziei Curții Europene a Drepturilor Omului,

împotriva deciziei din 17 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 20 noiembrie 2019, Virginia Burduja și Evgheni Morozaan au depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției și Ministerului Finanțelor, intervenient accesoriu Vasile Morozaan cu privire la repunerea în termenul de executare a deciziei Curții Europene a Drepturilor Omului.

În motivarea acțiunii a indicat că la 5 septembrie 2019 în adresa Ministerului Justiției de către Virginia Burduja, tutore al persoanei fizice Evgheni Morozaan, a fost înaintată cerere privind ridicarea sumei bănești de 15 000 de Euro, referitoare la executarea deciziei Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Morozaan v. Republica Moldova (nr. 6503/04).

Au indicat că prin scrisoarea Ministerului Justiției nr. 06/9261 din 20 septembrie 2019 i-a fost comunicat că la 19 septembrie 2012, suma de 212 199 de lei (echivalentul a 15 000 de euro, la acea dată) a fost transferată pe un cont special deschis de către Ministerul Finanțelor la SA „Banca de Economii”, pe numele lui Evgheni Morozaan, or, ținând cont de faptul că acesta nu a ridicat suma dispusă încasării, la 28 februarie 2017, Ministerul Finanțelor a anunțat Agentul guvernamental că această sumă a fost virată la contul Ministerului Finanțelor.

Au mai menționat că conform epicurizei eliberate de INSP Spitalul Clinic de Psihiatrie s-a stabilit diagnosticul lui Evgheni Morozaan – XXXXX.

Astfel, prin hotărârea din 15 iulie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru a fost admisă cererea lui Vasile Moroza și Virginia Burduja cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciară asupra persoanei fizice Evgheni Moroza.

La fel a indicat că, fiind instituită tutela în privința lui Evgheni Moroza și intereselor patrimoniale ale acesteia pe un termen de 5 ani de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești cu privirea de dreptul la vot, au fost desemnați ca tutori: tata - Vasile Moroza și ruda –Virginia Burduja.

Reclamanții au specificat că din motivul bolii psihice a lui Evgheni Moroza și lipsa la acel moment a tutorilor nu a fost posibilă ridicarea sumei de 242 199 de lei, transferată pe un cont special, deschis de Ministerul Finanțelor la SA „Banca de Economii”, pe numele lui Evgheni Moroza.

Au solicitat repunerea în termenul de executare a deciziei Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Moroza v. Republica Moldova (nr. 6503/04); a dispune ridicarea sumei de 242 199 de lei (echivalentul a 15 000 de euro, la acea dată) de către Virginia Burduja, tutore a persoane fizice Evgheni Moroza de pe contul special, deschis de către Ministerul Finanțelor.

Prin hotărârea din 15 iunie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Virginia Burduja și Evgheni Moroza împotriva Ministerului Justiției și Ministerului Finanțelor, intervenient accesoriu Vasile Moroza; s-a repus Evgheni Moroza în termenul de executare a deciziei Curții Europene a Drepturilor Omului nr. 6503/04 în cauza Moroza v. Republica Moldova. În rest, cererea de chemare în judecată s-a respins ca neîntemeiată.

Invocând netemeinicia hotărârii primei instanțe la 23 iunie 2020, Ministerul Justiției a declarat apel, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 17 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Ministerul Justiției. S-a casat hotărârea din 15 iunie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o nouă hotărârea prin care: Cererea de chemare în judecată depusă de Virginia Burduja și Evgheni Moroza împotriva Ministerului Justiției și Ministerului Finanțelor, intervenient accesoriu Vasile Moroza privind repunerea în termenul de executare a deciziei Curții Europene a Drepturilor Omului nr. 6503/04 în cauza Moroza vs Republica Moldova, s-a respins ca neîntemeiată.

Pentru a decide astfel, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, instanța de apel a ajuns la concluzia că soluția dată de instanța de fond este greșită.

În contextul pretențiilor deduse judecării, Colegiul a reținut că în baza deciziei Curții Europene a Drepturilor Omului din 05 iunie 2012, pronunțată în cauza Moroza c Republicii Moldova, Guvernul RM a recunoscut încălcarea art. 3 din Convenția pentru apărarea dreptului omului și a libertăților fundamentale și s-a angajat să achite reclamantului suma de 15 000 de euro pentru orice prejudiciu suferit.

Prin ordinul de plată nr. 172 din 19 septembrie 2012 se atestă că Ministerul Finanțelor a executat decizia Curții Europene a Drepturilor Omului, emisă în cauza Moroza v. Republica Moldova, în baza cererii nr. 6503/04, cu transferarea sumei de 242 199 lei (echivalentul a 15 000 euro, la acea dată) la BC „Banca de Economii” SA.

Totodată, Colegiul a reținut că prin scrisorile Ministerului Justiției nr. 10/5284 din 26 iunie 2012 și nr. 10/6521 din 7 august 2012 precum și scrisoarea nr. 19-09/1987 din 20 septembrie 2012 a Ministerului Finanțelor, se atestă faptul că au fost solicitate rechizitele bancare fie pe numele său, fie pe numele altei persoane și s-a informat despre faptul că urmează să se prezinte la bancă, în vederea ridicării mijloacelor bănești achitate de către Ministerul Finanțelor întru executarea hotărârii Curții Europene a Drepturilor Omului.

Colegul a învederat că conform pct. 18) alin. 5) din Regulamentul cu privire la procedura de executare a hotărârilor și deciziilor Curții Europene a Drepturilor Omului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 889 din 20 iulie 2016, dacă beneficiarul desemnat de către Curte nu poate fi găsit sau contactat, sumele dispuse încasării se plasează într-un cont bancar special deschis pe numele beneficiarului și se păstrează timp de 3 ani.

Conform materialelor cauzei, la scrisoarea reprezentantului Guvernului la Curtea Europeană a Drepturilor Omului nr. 10/2759 din 27 martie 2013, BC „Banca de Economii” SA a informat că mijloacele bănești în sumă de 242 199 de lei (echivalentul a 15 000 de euro, la acea dată) au fost transferate la bancă, la data de 19 septembrie 2012, de către Ministerul Finanțelor, însă nu au fost ridicate.

În conformitate cu pct. 18 alin. 6) din același Regulament, în cazul în care beneficiarul nu ridică sumele bănești de pe contul special deschis de către Ministerul Finanțelor în banca comercială în decurs de 3 ani din ziua transferului, se consideră că beneficiarul a renunțat la dreptul său, iar suma stabilită de către Curte se face venit la stat și se transferă de banca comercială la bugetul de stat.

De asemenea pct. 18 alin. 8) din Regulamentul sus menționat prevede că, beneficiarul poate solicita executarea hotărârii sau a deciziei Curții după transferarea sumelor la bugetul de stat de pe contul special deschis de către Ministerul Finanțelor în legătură cu expirarea termenului de 3 ani, doar după ce a fost repus în termen de către instanța de judecată pentru motive întemeiate.

La caz, instanța a reținut că motivul invocat de intimații/ reclamanți este hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 15 iulie 2019 privind instituirea măsurii de ocrotire judiciară asupra persoanei fizice Evgheni Moroza.

Or, Colegiul a considerat o atare justificare în admiterea acțiunii ca fiind neîntemeiată, în cazul în care decizia Curții Europene a Drepturilor Omului emisă în cauza Moroza v. Republica Moldova, în baza cererii nr. 6503/04, a fost executată la data de 19 septembrie 2012, când încă în privința lui Evgheni Moroza nu exista o concluzie medicală (diagnoză) de XXXXX, (epicriza din 12 iulie 2019) și intimatul nu se afla sub tutela rudelor apropiate.

Astfel, de la data executării deciziei Curții Europene până la data instituirii tutelei asupra lui Evgheni Moroza au trecut 7 ani.

Colegiul a mai învederat că tutela a fost instituită prin hotărâre judecătorească la 15 iulie 2019, iar la 5 septembrie 2019, Virginia Burduja, ca tutore a lui Evgheni Moroza s-a adresat Ministerului Justiției în vederea executării hotărârii CEDO din 5 iunie 2012, în cauza Moroza v. Republica Moldova, or, acțiunea în judecată a fost depusă la 20 noiembrie 2019, circumstanță, ce atestă că, termenul de adresare a fost omis din nou.

Or, eventual, în situația în care se constata că nu cunoștea despre hotărârea CEDO și a aflat de ea doar la data de 5 septembrie 2019, data, când s-a adresat cu cerere către Ministerul Justiției, urma a înainta acțiune în instanță în termen de 30

zile din aceasta data, termen, care se calculează din data de 5 septembrie 2019, cu toate ca urma să probeze și faptul că până la data de 5 septembrie 2019 nu a cunoscut despre executarea hotărârii CEDO.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că cererea de apel declarată de Ministerul Justiției este întemeiată, Colegiul a ajuns la concluzia de a admite apelul cu casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

La 4 martie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Virginia Burduja și Evgheni Morozan, reprezentați de avocatul Petru Răileanu, au declarat recurs, prin care au solicitat casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel la examinarea cauzei nu a constatat just și a dat o apreciere incorectă situației de fapt, mai mult nu a examinat cauza sub toate aspectele și nu a stabilit cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt caracteristice raportului juridic.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 17 noiembrie 2020 și a expediat-o participanților la proces la 12 ianuarie 2021 (f.d. 83), or, la actele cauzei nu se regăsește dovada de recepționare a acesteia de către recurenți.

Astfel, recursul declarat la 4 martie 2021, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 29 martie 2021 instanța de recurs a comunicat intimaților recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 97).

Astfel, la 9 aprilie 2021, Ministerul Justiției a depus referință, prin care a solicitat respingerea ca inadmisibilă a recursului declarat.

Prin încheierea din 9 iunie 2021 a Curții Supreme de Justiție recursul declarat de Virginia Burduja și Evgheni Morozan, reprezentați de avocatul Petru Răileanu, a fost considerat admisibil și a fost fixat spre examinare într-un complet de 5 judecători, în vederea examinării fondului recursului.

În conformitate cu articolele 441 și 444 din Codul de procedură civilă, recursurile s-au examinat de un complet de 5 judecători, fără înștiințarea participanților la proces, însă data și ora ședinței a fost plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție. Astfel, Colegiul a decis inoportună invitarea acestora,

Întrucât argumentele expuse în cererea de recurs și referință au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței verificarea legalității hotărârii atacate. Totodată, toate punctele de drept care puteau exista în această cauză pot fi cercetate și soluționate în mod adecvat pe baza înscrisurilor prezente la dosar. În esență, recurenții și intimata au avut posibilitate să își prezinte poziția în scris și să răspundă la concluziile părții adverse.

Verificând decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, în limitele controlului de legalitate, în raport cu criticele invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că se impune admiterea recursului cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al recurenților, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea cauza *Garda Ruiz vs Spania* (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag. 26; *Moreira Ferreira vs Portugalia* (nr. 2) (Marea Cameră); 11 iulie 2017, parag. 84, 98).

În vederea respectării articolului 432 alin. (5) din Codul de procedură civilă, Colegiul lărgit nu a identificat niciun indiciu care, la prima vedere, ar putea ridica probleme de drept specificate la alin. (3) din articolul citat. Mai mult, recurenții nu au prezentat obiecții în privința acestui aspect procedural.

Esența articolelor 432 și 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă oferă instanței de recurs competența de a efectua un control al legalității deciziei atacate, nu și a temeiniciei acesteia. Astfel, se vor reține circumstanțele de fapt, privite în ansamblu, care au fost prezentate de părți și stabilite de instanțele de judecată în fazele procesual anterioare, cu excepția situației în care constatările lor pot fi considerate arbitrare sau vădit nerezonabile.

În debut, Colegiul atestă că înaintând acțiune în instanță împotriva Ministerului Justiției și Ministerului Finanțelor, intervenient accesoriu Vasile Morozan, Virginia Burduja și Evgheni Morozan au solicitat repunerea în termenul de executare a deciziei Curții Europene a Drepturilor Omului.

Fiind investită cu examinarea prezentei cauze prima instanță prin hotărârea din 15 iunie 2020 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Virginia Burduja și Evgheni Morozan împotriva Ministerului Justiției și Ministerului Finanțelor, intervenient accesoriu Vasile Morozan. L-a repus pe Evgheni Morozan în termenul de executare a deciziei Curții Europene a Drepturilor Omului nr. 6503/04 în cauza *Morozan v. Republica Moldova*. În rest, cererea de chemare în judecată s-a respins ca neîntemeiată.

Verificând legalitatea hotărârii primei instanțe, Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 17 noiembrie 2020 a admis apelul declarat de Ministerul Justiției. A casat hotărârea din 15 iunie 2020 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru și a emis o nouă hotărârea prin care: Cererea de chemare în judecată depusă de Virginia Burduja și Evgheni Morozan împotriva Ministerului Justiției și Ministerului Finanțelor, intervenient accesoriu Vasile Morozan privind repunerea în termenul de executare a deciziei Curții Europene a Drepturilor Omului nr. 6503/04 în cauza *Morozan vs Republica Moldova*, s-a respins ca neîntemeiată.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție analizând materialele anexate la dosar, în raport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a ajuns la concluzia că soluția instanței de apel este neîntemeiată, deoarece a admis o examinare superficială și arbitrară a litigiului dedus judecătii.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 5 alin. (1) Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

În temeiul art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale, iar conform art. 130 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

În baza art. 121 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele relevante care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Colegiul reiterează că în baza deciziei Curții Europene a Drepturilor Omului din 5 iunie 2012 pronunțată în cauza Morozaan c Republicii Moldova, Guvernul RM a recunoscut încălcarea art. 3 din Convenția pentru apărarea dreptului omului și a libertăților fundamentale și s-a angajat să achite reclamantului suma de 15 000 de euro pentru orice prejudiciu suferit.

Conform epicrizei eliberate de INSP Spitalul Clinic de Psihiatrie s-a stabilit diagnosticul lui Morozaan Evgheni - XXXXX.

De altfel, prin hotărârea din 15 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă cererea lui Vasile Morozaan și Virginiei Burduja cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciară asupra persoanei fizice Evgheni Morozaan. Fiind instituită tutelă în privința persoanei Evgheni Morozaan și interesele patrimoniale ale acesteia pe un termen de 5 ani de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești, cu privirea la dreptul la vot, fiind desemnate în calitate de tutore al lui Evgheni Morozaan, tata - Vasile Morozaan și ruda - Virginia Burduja.

Conform cererii prealabilă adresată Ministerului Justiției în contextul executării deciziei Curții Europene a Drepturilor Omului din 5 iunie 2012, Ministerul Justiției, între altele, a menționat că tutorele reclamantului trebuie să se adreseze cu o acțiune în instanța de judecată cu privire la repunerea în termen cu

prezentarea motivelor pentru care nu a fost posibilă ridicarea sumei transferate de către Ministerului Finanțelor pe contul special deschis pe numele lui Evgheni Morozaan.

În conformitate cu prevederile pct. 18) alin. 5) din Regulamentul cu privire la procedura de executare a hotărârilor și deciziilor Curții Europene a Drepturilor Omului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 889 din 20 iulie 2016, dacă beneficiarul desemnat de către Curte nu poate fi găsit sau contactat, sumele dispuse încasării se plasează într-un cont bancar special deschis pe numele beneficiarului și se păstrează timp de 3 ani.

La acest aspect, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că din actele cauzei nu se atestă faptul că beneficiarul desemnat de către Curte nu poate fi găsit sau contactat, pentru ca ulterior sumele dispuse încasării se plasează într-un cont bancar special deschis pe numele beneficiarului.

În conformitate cu pct. 18 alin. 6) din același Regulament, în cazul în care beneficiarul nu ridică sumele bănești de pe contul special deschis de către Ministerul Finanțelor în banca comercială în decurs de 3 ani din ziua transferului, se consideră că beneficiarul a renunțat la dreptul său, iar suma stabilită de către Curte se face venit la stat și se transferă de banca comercială la bugetul de stat.

De asemenea, în sensul pct. 18 alin. 8) din Regulamentul sus menționat, beneficiarul poate solicita executarea hotărârii sau a deciziei Curții după transferarea sumelor la bugetul de stat de pe contul special deschis de către Ministerul Finanțelor în legătură cu expirarea termenului de 3 ani, doar după ce a fost repus în termen de către instanța de judecată pentru motive întemeiate.

La caz, reieșind din actele cauzei coroborate cu normele materiale aplicabile speței, Colegiul constată ca fiind întemeiată argumentarea primei instanțe prin care a indicat că din motive întemeiate precum boala psihică a lui Evgheni Morozaan și lipsa la moment a unui tutore, nu a fost posibilă ridicare sumei de bani în mărime de 242 199 de lei, echivalentul a 15 000 de euro.

Având în vedere circumstanțele esențiale ale cauzei în raport cu normele legale sus-indicate, prima instanță corect a considerat cerința cu privire la repunerea în termen executarea deciziei Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Morozaan v. Republica Moldova (nr. 6503/04) întemeiată și pasibilă de admis.

Mai mult, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ține să învedereze că conform Raportului de expertiză extrajudiciară nr. 201835A0515 din 13 august 2018, s-a constatat că Evgheni Morozaan, începând cu anul 2002 s-a aflat la evidența medicului psihiatru, fiind internat de nenumărate ori în SCP, datorită agravărilor stării psihologice a acestuia, fiindu-i stabilite diferite diagnoze. Din conținutul raportului nominalizat se desprinde că Evgheni Morozaan după eliberarea din detenție avea un comportament neadecvat, începând cu anul 2013 (perioada internării forțate a acestuia) starea psihologică s-a acutizat.

Totodată, conform raportul supra indicat s-a specificat că din documentația medicală prezentată, relatările persoanei expertizate și tatălui acestuia, se constată: manifestarea XXXXX, ce a condiționat spitalizări repetate în IMSP SCP în perioada anilor 2013-2018, fiind stabilit diagnosticul: XXXXX.

Reieșind din cele supra relatate, în perioada în care Ministerul Justiției susține că i-a comunicat lui Evgheni Moroza despre executarea deciziei CEDO, Colegiul menționează că acesta nu avea capacitate deplină de a conștientiza acțiunile sale, astfel, fiind neîntemeiate argumentele intimatului prin care a susținut că a comunicat beneficiarului despre executarea deciziei CEDO.

De asemenea, Colegiul consideră ca irelevante probele prezentate de intimat de comunicare cu beneficiarul, și anume avizele de recepție, în cazul în care două avize de recepție nu sunt semnate, iar din avizul presupus semnat, nu este clar de către cine a fost recepționat acesta.

Reieșind din cumul de probe prezente la actele cauzei în coroborare cu normele materiale aplicabile speței, Colegiul consideră eronată concluzia instanței de apel, precum că acțiunea a fost depusă cu încălcarea termenului, deoarece la caz nu sunt aplicabile prevederile art. 116 alin. (4) Cod de procedură civilă, care statuează că, repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură, ori această normă se aplică în privința termenului de procedură, dar nu în privința altor termene a dreptului material. Chiar dacă în prevederile art. 116 alin. (4) se utilizează sintagma „partea și-a exercitat dreptul la acțiune”, inadvertența respectivă admisă de legiuitor privind exprimarea ideii de a reglementa posibilitatea persoanei interesate de a depune cererea de repunere în termen nu trebuie să fie interpretată extensiv până a considera că capitolul IX Cod de procedură civilă „Termenele de procedură”, legiuitorul a reglementat și repunerea în termenele de procedură în dreptul material.

Așadar, Colegiul reține ca fiind întemeiate argumentele recurenților privind temeinicia și legalitatea hotărârii primei instanțe, argumente ce nu pot fi combătute.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că concluzia primei instanțe este justă, având la bază un cumul de dovezi administrate, cărora le-a fost dată o apreciere juridică cuvenită.

În conexiunea celor enunțate, instanța de recurs constată că instanța de apel nu a calificat corect din punct de vedere juridic acțiunea cu care a fost investită fapt ce a dus la emiterea unei soluții greșite în acest sens, pe când prima instanță corect a concluzionat asupra temeiniciei parțiale a acțiunii.

Distinct de cele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Virginia Burduja și Evgheni Moroza, reprezentați de avocatul Petru Răileanu, urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu prevederile art. 442, art. 444, art. 445 alin. (1) lit. f) și alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Virginia Burduja și Evgheni Morozan, reprezentați de avocatul Petru Răileanu.

Se casează integral decizia din 17 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 15 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Virginia Burduja și Evgheni Morozan împotriva Ministerului Justiției și Ministerului Finanțelor, intervenient accesoriu Vasile Morozan cu privire la repunerea în termenul de executare a deciziei Curții Europene a Drepturilor Omului.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Ala Cobăneanu

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Galina Stratulat